



5.2.2024

VN/3430/2024
TEM009:00/2024

Työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupamenettelyjen ohjausryhmän kokous

KOKOUSHUASTIO

Aika ja paikka

Maanantai 5.2.2024, klo 14.00–16.00, TEAMS-kokous

Läsnäolijat

- Sonja Hämäläinen, TEM pj.
- Katri Niskanen, TEM
- Essi Lojander, TEM siht.
- Kristel Stenman-Huuskonen, TEM, siht.
- Johannes Hirvelä, Migri
- Riitta Koponen, SM
- Anna Cheung, Migri
- Timo Salovaara, DVV
- Henna Närhi, OKM
- Kaj Swanljung, Migri
- Jaana Suokonaukio, ELY-keskus
- Katja Kultalahti, ELY-keskus
- Mari Tuomikoski, TE-toimisto
- Sami Laitinen, Migri
- Annamari Soikkeli, BusinessFinland
- Anna Esko, UM
- Katja Luopajarvi, UM

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:00

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Tilannekatsaus sekä scoreboard / Johannes Hirvelä, Migri

Tarkemmat tiedot muistion liitteenä olevassa esityksessä (LIITE 1). Myönnettyjen lupien määrät ovat tarkastelujaksolla noin 6-7 % vuoden arvioidusta volyyymista. Keskimääräinen käsittelyaika on kokonaisuutena hieman yli tavoitekäsittelyajan. Työntekijän oleskelulupien (TTOL) osalta

käsittelyaika on 1. ja jatkolupien osalta keskimäärin noin 37 vrk, Migrin osuus 15 vrk ja TE-toimiston osuus 22 vrk. Dataa on kertynyt melko lyhyeltä ajanjaksolta, mutta käsittelytilanne näyttää pääasiassa hyvältä. Opiskelijoiden ja erityisasiantuntijoiden ansioista käsittelyaika-tavoite on lähes saavutettu, myös TTOL:ssa näkyy v. 2023 lopun ruuhkanpurku myönteisesti.

Opiskelijoiden myönteiseen päätökseen päätyneistä 1. hakemuksista yli 90 % käsitellään alle 30 vuorokaudessa. TTOL:ssa vastaava osuus on n. 50 %. Myös TTOL:ssa osuudet ovat kehittyneet hyvään suuntaan ja osa-automaatio vaikuttanut hyvin TE-toimiston käsittelyaikaan. On havaittu, että hakijaprofiilien jakauma vaikuttaa käsittelyaikaan paljon: korkean riskin hakemukset vaikuttavat käsittelyaikaa pidentävästi.

RRF-tavoitteen saavuttamisen kannalta ollaan toistaiseksi vielä epävarmuustilanteessa. Kaikki selvityspyynnöt lasketaan tällä hetkellä käsittelyaikaan mukaan. Opiskelijoiden osalta ei vielä olla sesongissa, joten varsinaiset tulokset näkyvät vasta myöhemmin. Opiskelijasesongissa on mahdollisuudet saada hyvin lyhyitä käsittelyaikoja vähäriskisiin hakemuksiin, ja opiskelijoiden osalta olisikin tärkeää selvästi alittaa 30 vrk:n tavoite RRF-kokonaistavoitteen tukemiseksi, sillä opiskelu on volyymiltaan toiseksi suurin lupakategoria.

Migri ja UM ovat järjestämässä kokousta, jossa käsitellään prosessin alkuvaihetta. Jälkivalvonnasta on saatu opiskelijoihin liittyvää tietoa, jonka pohjalta voidaan määrittää, millaisia riskejä alkuvaiheen valvontaan heijastuu. Edellä mainitussa kokouksessa tavoitteena on yhteisesti tunnistaa edustustojen rooli erityisesti riskiohjautuvuudessa. Ensi viikolla käydään lisäksi OKM:n vedolla keskustelua riskiprofiilin hakijoista sekä maista. Tarpeellisia ennakoititoimia on tehty myös UM:n näkökulmasta. UM on kartoittanut laajasti 17 edustuston tilannetta: miten edustusto itse ajattelee hakemusmäärien kehittyvän ja pystyvätkö edustustot saavuttamaan tavoitteet. Havaittujen haasteiden perusteella UM on allokoinut puskuriresurssia (kiertävät konsulit), jota painotetaan maihin, joihin paineen ennakoidaan kohdistuvan. Tarkoituksena on tukea edustustoja ruuhkahuippuina maaliskuulta loppuun.

Sovittiin, että seuraavaan tilannekuvaseurantaan sisällytetään lupamäärien suhteelliset osuudet: EU/ETA-maiden työvoiman osuus, kokonaislupamäärät sekä kumppanuusmaiden lupamäärien osuudet. Lisäksi otetaan mukaan toimialajaottelua. Tuottavuustarkastelu lisäksi mukaan seuraavaan tilannekuvaan. Hyödynnetään simulaatiotyökalua kun tämä mahdollistuu.

4. Kehittämis- ja ohjausrakenteen toimintasuunnitelma / Essi Lojander, TEM

Tarkemmat tiedot muistion liitteenä olevassa dokumentissa (LIITE 2). Toimintasuunnitelman ensimmäinen raakaversio on ollut ohjausryhmällä kommentoitavana joulukuussa ja päivitetty versio annettiin ohjausryhmän kommentoitavaksi tammikuussa, ml. täydennykset johtamisen

tasoihin. Toimintasuunnitelma jäsentää työ- ja koulutusperusteisten lupamenettelyjen kehittämisen ja ohjauksen rakennetta sekä kytkee toiminnan myös ympäröivään kokonaisuuteen. Toimintasuunnitelmassa on mallinnettu myös lupamenettelyjen kehittämistä koskeva päätöksentekoprosessi (ns. eskalointiketju) sekä eri ryhmien toimintamandaatit. Toimintasuunnitelmassa nojataan vahvasti Talent Boost -ohjelman strategiseen tavoitteeseen 4.2, jossa yhden kuukauden käsittelyaikatavoite ulotetaan sekä työ- että koulutusperusteisiin oleskelulupiin. Ohjausryhmän toimikausi päättyy keväällä 2027, työryhmät puolestaan päättävät toimintansa vuoden 2024 lopussa. Tavoitteena on, että työryhmien esityksien pohjalta voidaan arvioida minkälaisella rakenteella ja toimintatavoilla työtä on tarkoituksenmukaista jatkaa vuodesta 2025 eteenpäin. Lupamenettelyiden ohjausryhmä ohjaa työryhmien toimintaa, seuraa tilannekuvaa ja tekee tarvittavat linjaukset lupamenettelyä koskevissa asioissa.

Toimintasuunnitelmaan mallinnettua päätöksentekoketjua päivitetään työn edetessä. Toimintasuunnitelman myötä operatiivisella taholla säilyy näkemys mihin asiat eskaloidaan, mikäli asioista ei työryhmätasolla voida sopia. Toimintasuunnitelmaa päivitetään kvartaalitasolla ja toimitetaan ohjausryhmälle kirjallisesti tiedoksi. Jos muutoksia sisältöihin, käsitellään ohjausryhmässä. **Ohjausryhmä hyväksyi toimintasuunnitelman.**

5. TE24 osapäätössiirron valmistelun eteneminen Migrissä / Sami Laitinen, Migri

Tarkemmat tiedot muistion liitteenä olevassa esityksessä (LIITE 3). Työntekijän oleskeluluvan osapäätöstehtävät siirtyvät Migrille TE2024-uudistuksen myötä. Muutos koskee myös kausityöoleskelulupien osapäätöksiä.

Kuluvan vuoden 2024 TTOL-prosessin kehittämistoimet palvelevat myös tulevaa käsittelyprosessia 2025 alkaen. Muutokset edellyttävät myös järjestelmäkehitystä, mm. liittymät TE-toimistojen järjestelmiin ja mahdollisesti myös muutoksia Enter Finlandiin.

TE-toimistojen tehtäviin kuuluva työntekijäilmoitusten käsittely siirtyy myös Migrin vastuulle. Tämä tehtävä pyritään jatkossa automatisoimaan. Siirron yhteydessä tehtävä saatetaan irrottaa oleskelulupakäsittelystä sijoittumaan muualle kuin lupaprosessiin.

Neuvontapalveluja kehitetään, ja tarkoitus on hyödyntää sekä Migrin että TE-toimistojen hyvin toimivia käytäntöjä. Pyritään siihen, että asiakkaita palvellaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti myös jatkossa, ja valmisteluissa huomioidaan myös sidosryhmät ja yhteistyökumppanit.

Tavoitteena on, että henkilöstösiirrot toteutetaan mahdollisimman sujuvasti. Yksi haaste on, että Migrin oma organisaatiomuutos on vielä työn alla, joten vielä ei ole voitu esitellä tulevaa organisaatiota ja miten siirtyvä henkilöstö sijoittuu kokonaisuuteen.

ELY-keskus tiedusteli, onko alueellisten linjausten valmisteluun tarpeen tehdä muutoksia tai yhteensovittamista. Todettiin, että muutostarpeita saattaa nousta esim. päivityksien ajankohdan synkronoinnin osalta. TEM lupasi palata aiheeseen ELY-keskusten suuntaan vielä myöhemmin. Myös Ahvenanmaa tulee luomaan oman alueellisen linjauksen Migrin käyttöön vuodesta 2025 alkaen. Asian valmistelu on käynnistynyt. Migri totesi, että alueelliset linjaukset on mahdollista tulevaisuudessa kytkeä tiiviimmin myös Enter Finlandiin työnantajan tueksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voisiko työntekijäilmoitusten automatisointia edistää jo kuluvana vuonna, sillä kyseessä on TE-toimistojen resursseja ja sitä kautta lupaprosessia kuormittava tehtävä joka on nyt ruuhkautunut. **Sovittiin**, että Migri selvittää, kuinka laajaa kehittämistyötä tämä vaatisi ja miten se istuisi järjestelmäkehityksen aikatauluun.

Todettiin, että kokonaisuuden edistyminen näyttää hyvältä, ja **sovittiin**, että etenemiseen palataan katsauksella myöhemmin.

6. TTOL-prosessin kehittämisen tilannekatsausm, TTOL-ryhmän yhteisesitys / Kaj Swanljung, Migri

Tarkemmat tiedot muistion liitteenä olevassa esityksessä (LIITE 4). Migrin ja TE-toimistojen välisen TTOL-yhteistyöryhmän työ on käynnistetty marraskuussa 2023 kokonaisprosessin sujuvoittamiseksi. Ryhmässä on mukana myös TEM. Keskeisimpänä tehtävänä on seurata kokonaisprosessin tilannetta, kehittää kokonaisvaltaisesti yhteistä prosessia sekä reagoida mahdollisimman ennakoivasti tilanteisiin. Ryhmän käytössä on yhteinen seurantasuunnitelma ja ryhmästä eskaloidaan linjausta edellyttävät asiat työlupapalveluiden ohjausryhmälle erikseen sovittun vastuujaon mukaisesti. Tarvittaessa eskalointi myös tälle ohjausryhmälle. Ryhmässä on mukana jäseniä Migrin eri toiminnoista (ml. osapäätössiirron valmistelun projektipäällikkö) ja TE-toimistojen työlupapalveluiden keskitetyt vastuuhenkilöt.

Yhteinen riskiperusteinen käsittelymalli on vahvasti työn keskiössä. Mallissa hyödynnetään osa-automaatiota ja myös työnantajarekisteriä aiempaa laajemmin. Riskiohjautuvuutta seurataan jatkuvasti ja tehdään tarvittavat päivitykset. Osapäätösprosessin osa-automaatio otettiin käyttöön työlupapalveluissa 15.1.2024, ja tämä oli kriittinen edellytys riskiperusteisen mallin käyttöönotolle myös osapäätöskäsittelyssä. Automaatiolla tavoitellaan merkittäviä tuottavuus- ja sujuvoittamisvaikutuksia. Automaation seuranta ja jatkokehitys tehdään tiiviissä yhteistyössä Migrin ja TE-toimistojen välillä. Työtapojen uudistumisessa henkilöstölle tarjotaan muutostukea.

Tiedolla johtaminen on tärkeä osa kehittämistyötä, ja UMA-järjestelmän omistajan ominaisuudessa Migri toimii tietolähteiden ja raporttien tuottajana. Yhteistyön aikana on tunnistettu erilaisia tiedolla johtamisen tarpeita ja työkaluja rakennetaan yhteisiin tarpeisiin. Muita kehittämisen osa-alueita esim. yhteinen prosessin johto, jonka pohjaksi on rakennettu yhteinen tilannekuvapohja. Lisäksi hakemusten laadun parantamiseksi tehdään yhteistyötä mm. viestinnän ja asiakasneuvonnan toimenpiteissä.

Yhteistyön keskeisin tulos on Migrin ja työlupapalveluiden välillä merkittävästi tiivistynyt yhteistyö ja yhdenmukaisempi ymmärrys asioista. Hyötynä myös prosessin johtaminen kokonaisuutena eikä erillisinä osina sekä yhteisempi näkemys riskiperusteisuudesta ja automaation hyödyntämisestä. Yhteistyötä jatketaan ryhmässä, työpariajattelu toiminut hyvin.

Puheenjohtaja totesi, että yhteistyö Migrin ja työlupapalveluiden välillä on erittäin tärkeää myös jatkossa. Migrin puheenjohtajuus yhteistyöryhmässä sekä fasilitointityön resursoiminen sai kiitosta. **Sovittiin**, että TTOL-yhteistyöryhmästä tuodaan tilannekatsauksia myös jatkossa.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Tässä kokouksessa sovitut asiat

- Toimintasuunnitelma päivitetään kvartaaleittain ja toimitetaan ohrylle kirjallisesti. Käsitellään ohryssä jos sisällöllisiä muutoksia.
- Migri selvittää mahdollisuuksia käynnistää työntekijäilmoitusten automatisointi jo kuluvana vuonna. Otettava huomioon kehittämistyön laajuus sekä se, miten se sopii järjestelmäkehityksen aikatauluun.
- Osapäätösten siirron valmistelusta otetaan uusi tilannekatsaus ohryyn.
- TTOL-yhteistyöryhmästä tuotetaan tilannekatsaus ohjausryhmälle viimeistään Q2/2024.
- Seuraavaan tilannekuvaan myös lupamäärien suhteelliset osuudet: EU/ETA-maiden työvoiman osuus, kokonaislupamäärät sekä kumppanuusmaiden lupamäärien osuudet. Lisäksi otetaan mukaan toimialajaottelua. Tuottavuustarkastelu mukaan seuraavaan kokoukseen. Hyödynnetään simulaatiotyökalua kun tämä mahdollistuu.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti ohjausryhmän jäseniä osallistumisesta ja päätti kokouksen klo 15:25. Seuraava kokous järjestetään keskiviikkona 6.3.2024.

Liitteet	LIITE 1 scoreboard_ohry_050224.pptx LIITE 2 Toimintasuunnitelma ja johtamisen tasot_29012024_TEM.pptx LIITE 3 TEM-ohry 29.1.2024.pptx LIITE 4 TTOL-prosessin_kehittämisen_tilannekatsaus_01_2024.pptx
Jakelu	Ohjausryhmän jäsenet
Tiedoksi	Erityisavustaja Svahn TEM/MAKO